

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21P/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222203612
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Madarász
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:222203612.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní vedenom pred sudcom JUDr. Róbertom Madarászom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: G., M.. XX.XX.XXXX J. C., M.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov - matky: R. D., M.. XX.XX.XXXX, Q. B. XXXX/X, R. P., a otca: T.S. L., M.. XX.XX.XXXX, Q. M. Ž., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody W. M. U., R. C. X, W. M. U., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. S účinnosťou od 02.11.2022 sa zvyšuje výživné zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na každé dieťa, na maloletú G. na sumu 40,- eur mesačne a na maloletú C. na sumu 40,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Dlžné výživné na maloletú G. za obdobie od 02.11.2022 do 30.06.2023 vo výške 63,12 eur a na maloletú C. za obdobie od 02.11.2022 do 30.06.2023 vo výške 63,12 eur je otec povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletých detí.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 7P/124/2012 - 41 zo dňa 20.11.2012 v časti rozsahu vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.11.2022, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zvýšil výživné na obe maloleté deti zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 150,- eur počnúc dňom 02.11.2022. Svoj návrh odôvodnila nárastom odôvodnených potrieb maloletých detí, ktoré sú staršie o 10 rokov a tým pádom narástli aj ich odôvodnené potreby.

2. K návrhu matky sa otec maloletých detí vyjadril prostredníctvom výsluchu vykonaného dožiadanim na Okresný súd C., pred ktorým otec maloletých uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zvýšenie výživného, avšak je ochotný prispievať na každé maloleté dieťa sumu 40,- eur mesačne. T. č. nie je pracovne zaradený a je onkologickým pacientom. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok. Invalidný dôchodok mu zatiaľ nebol priznaný. Na lieky mu dáva peniaze jeho matka.

3. Súd v súlade s ust. § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti otca maloletých detí a kolízneho opatrovníka, ktorí sa na pojednávanie nedostavili, pričom predvolanie im bolo riadne doručené, avšak z pojednávania sa neospravedlnili.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/124/2012, listinnými dôkazmi a to najmä potvrdeniami a správami ohľadne rodičov a maloletých detí, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Maloleté deti pochádzajú z partnerského vzťahu rodičov, pričom rodičovské práva a povinnosti k maloletým bolo upravené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 20.11.2012, č.k. 7P/124/2012-41, na základe ktorého sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na každé maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. V čase tohto rozhodnutia maloletá G. mala X rokov. Maloletá C. mala X roky. Matka v čase rozhodnutia dostávala príspevok v hmotnej núdzi a rodinné prídavky na dve deti. Otec detí mal byť v tom čase vo väzbe, bol nezamestnaný. Okrem maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť nemal.

6. Matka na pojednávaní dňa 16.02.2023 uviedla, že príjem má z rodičovského príspevku, k tomu poberá prídavky na 4 deti. V januári dostala na tomto základe XXX € k tomu jej ÚPSVaR zaplatil náhradné výživné na staršie dcéry 2x XX €. Náhradné výživné dostala teraz 1x po dlhom čase, naposledy jej bolo vyplatené v roku 2018. Má ďalšie vyživovacie povinnosti, deti sú vo veku X a necelé X roky. Ich otec jej neplatí priamo výživné, ale stará sa o deti a nakupuje pre ne potrebné veci a stravu. S deťmi býva sama v prenajatom byte, za ktoré platí 350 € nájomné, ktoré platí z rodičovského príspevku. Je nemajetná. Na vysvetlenie dodáva, že na X ročného syna je zapísaný v rodnom liste iný otec, avšak otec mladšieho syna sa stará v podstate o obidvoch. Vzťah nadviazali, keď bol starší syn ešte malý a obľúbil si ho. Čo sa týka zvýšených výdavkov na malol. G. má výdavky do školy na školských obedoch a cestovnom. Chodí do 9. triedy ZŠ. Mieni pokračovať v štúdiu na strednej škole zdravotníckej v Dunajskej Strede. Malol. C. chodí do 8. triedy ZŠ. Od júla minulého roka má predpísané okuliare, ktoré kúpila za 50 €. Kontrolu absolvujú polročne. Okuliare nebolo treba meniť v januári. Obe by mali záujem na voľnočasové aktivity. G. by chcela kresliť, C. chodiť na koníky, ale na to peniaze nemá. Na mladších synov má bežné výdavky. S tým mladším pred časom navštevovala imunológa ale stav sa mu napravil a chodí s ním k logopédovi bez poplatkov.

7. Vzhľadom na vyjadrenie otca, matka na pojednávaní dňa 13.06.2023 uviedla, že súhlasí s tým, aby bol otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 40,- eur na každé maloleté dieťa.

8. Podľa § 78 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine (ďalej len ZR), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

9. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné na maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Pri zmene rozhodnutia o výške výživného zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Až v prípade, ak má súd za preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V ust. § 78 ods. 3 ZR je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi.

17. Z dokazovania pred súdom vyplýva, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 7P/124/2012-41 zo dňa 20.11.2012, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí, ktoré sú staršie o 10 rokov a 7 mesiacov, preto výdavky spojené s uspokojovaním ich odôvodnených potrieb, aj s ohľadom na celkový nárast životných nákladov, pochopiteľne vzrástli v súvislosti s ich fyzickým rastom na oblečenie, obuv, stravu, hygienické potreby, predovšetkým však v súvislosti s výkonom školskej dochádzky, ako aj so zabezpečením ich odôvodnených potrieb vzhľadom na ich záujmy, školské a mimoškolské aktivity, teda vo všetkých oblastiach ich života, pričom ide o objektívnu zmenu pomerov na strane maloletých detí, ako oprávnených, ktorú zmenu súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil. Maloletá G. bude mať onedlho XX rokov a navštevuje 9. ročník základnej školy, pričom plánuje pokračovať vo svojom štúdiu na strednej škole zdravotníckej v Dunajskej Strede. Maloletá C. bude mať onedlho XX rokov a navštevuje 8. ročník základnej školy. Vzhľadom na odstup času od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom je nepochybné, že všeobecne vzrástli životné náklady, a taktiež vzrástli aj výdavky na odôvodnené potreby maloletých detí, keďže sú o viac než 10 rokov staršie, ako v čase vydania rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 7P/124/2012-41 zo dňa 20.11.2012.

18. Súd preskúmal na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených potvrdení príjmy a majetkové pomery oboch rodičov a zistil, že k zvýšeniu príjmov došlo jedine na strane matky, a to vzhľadom jedine na skutočnosť, že sa zvyšovali aj štátne sociálne dávky. Otec naďalej je vo výkone trestu odňatia slobody, kde v súčasnosti nie je pracovne zaradený, avšak v minulosti viackrát vykonával pracovnú činnosť v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody.

19. Vzhľadom na takto vykonané dokazovanie, ako aj na skutočnosť, že obaja rodičia súhlasili so zvýšením vyživovacej povinnosti otca na sumu 40,- eur na každé z maloletých detí, súd dospel k záveru, že návrhu matky vyhovel a zvýšil výživné tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku od 02.11.2022, t. j. od podania návrhu matkou.

20. Nakoľko súd stanovil účinnosť zmeny výživného u maloletých zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, čo v súčasnosti predstavuje sumu 32,11 eur, na sumu 40,- eur od 02.11.2022, otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie 02.11.2022 do 30.06.2023 vo výške 63,12 eur na každé maloleté dieťa (zvýšené výživné predstavuje sumu 40,- eur mínus pôvodné výživné 32,11 eur = 7,89 eur za mesiace 11, 12/2022 a 1, 2, 3, 4, 5, 6/2023 teda $8 \times 7,89 = 63,12$ eur). Keďže ide o pomerne menšiu sumu, súd nepovolil otcovi maloletých dlžné výživné uhradiť v mesačných splátkach, ale ho zaviazal na jeho úhradu v celosti.

21. Keďže vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom bola pôvodne upravená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 7P/124/2012-41 zo dňa 20.11.2012, pričom súd v tomto konaní zmenil rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, bolo potrebné zmeniť rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 7P/124/2012-41 zo dňa 20.11.2012 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.